

Управління культури, туризму і курортів
Хмельницької облдержадміністрації

Хмельницька обласна універсальна
наукова бібліотека імені М.Островського

**Рекреаційні
історико-архітектурні
ресурси
Хмельниччини**

Рекомендаційний бібліографічний покажчик

Випуск 2

Хмельницький
2010

91.9:85.113

Р 36

Рекреаційні історико-архітектурні ресурси Хмельниччини: реком. бібліогр. покажч. / Упр. культури, туризму і курортів Хмельниц. облдержадмін.; Хмельниц. ОУНБ ім. М. Островського. Вип. 2. – Хмельницький, 2010. – 48 с.

Друкується за рішенням Науково-редакційної ради Хмельницької ОУНБ ім. М. Островського, від 14.10.2010 р., протокол № 14.

Укладач: *В.О. Мельник*

Редактор: *Т.Г. Безвушко*

Відповідальна за випуск: *Синиця Н.М.*

На обкладинці:

Кам'янець-Подільська фортеця: гравюра XIX ст. та сучасне фото;

Сутківці: малюнок Наполеона Орди XIX ст. та сучасне фото

*На віки своя, не позичена
Доля наша, неначе весна, –
Це земля свята, це Хмельниччина,
Богом послана нам сторона.*

Петро Карась

Передмова

Хмельниччина – один із найбільш перспективних регіонів і в плані рекреаційних можливостей, і в плані історичного туризму. На території області 437 пам'ятників мистецтва, 2442 – історії, 105 – археології. На державний облік взято 387 пам'яток архітектури і містобудування, з яких 230 – загальнодержавного значення.

Кам'янець-Подільський посідає третє місце в Україні (після Києва і Львова) за кількістю історико-культурних пам'яток. Завдяки унікальному поєднанню містобудівної архітектури, історичної спадщини Старого міста з ландшафтом каньйону р. Смотрич “Культурний ландшафт каньйону у м. Кам'янці-Подільському” визначено Кандидатом до Списку світової культурної спадщини ЮНЕСКО. Далеко за межами України відомі літописний Меджибіж, давній Сатанів, а палацо-паркові комплекси Хмельниччини – перлини високого європейського мистецтва – яскравою сторінкою вписалися в “золотий вік” української культури.

Мета покажчика – ознайомити користувачів з літературою про історико-архітектурні пам'ятки області, адже однією з основних потреб людини залишається потреба в пізнанні історичної та культурної спадщини своєї та інших країн. Суміщення відпочинку з пізнанням історії та культури сприяє духовному розвитку особистості, збагачує її творчий потенціал, розширює горизонти знань.

Хронологічно покажчик висвітлює літературу за останні 20 років. Користувачі, яких ця тема зацікавить глибше, можуть звернутися також до бібліографічного покажчика “Памятники истории и культуры Хмельницкой области”, виданого бібліотекою у 1986 р.

Розміщення матеріалу тематично-географічне.

В межах розділу матеріали розміщені в алфавіті: спочатку книги, потім публікації з періодичних видань.

Розділи покажчика супроводжуються системою посилань, оскільки в 2009 р. були видані покажчики “Рекреаційні природні ресурси Хмельниччини” і “Меджибіж: історія та сучасність”.

Допоміжний апарат складається з покажчиків: авторів, редакторів, укладачів, назв матеріалів та географічного.

Видання буде корисним представникам туристичних і екскурсійних агенцій, працівникам культури і освіти, студентам, всім, хто цікавиться історичною і культурною спадщиною рідного краю.

Відбір матеріалів завершено у квітні 2010 р.

*Палац Сангушків у Заславі (Ізяславі), 1872 р.
Худ. Наполеон Орда*

Офіційні матеріали

1. **Про охорону культурної** спадщини: Закон України від 8 черв. 2000 р. № 1805–III // Відом. Верх. Ради України. – 2000. – № 39. – С. 754-772.

2. **Про забезпечення підготовки** і випуску багатомного енциклопедичного видання “Звід пам’яток історії та культури України”: Указ Президента України від 11.12.2000 № 1328 // Уряд. кур’єр. – 2001. – 20 січ.

3. **Про надання Кам’янець-Подільському** державному історико-архітектурному заповіднику статусу національного: Указ Президента України від 30.04.1998 р. // Держ. вісн. України. – № 7. – С. 1120.

4. **Про комплексну програму** розвитку національного історико-архітектурного заповідника “Кам’янець”: Постанова Каб. Міністрів України від 15 берез. 1999 р. // Уряд. кур’єр. – 1999. – 1 квіт.; Кам’янець-Поділ. вісн. – 1999. – 9 квіт. – С. 2.

5. **Про Державний історико-культурний** заповідник “Межибіж”: Постанова Каб. Міністрів України від 27.12.2001 р. № 1759 // Офіц. вісн. України. – 2001. – № 52. – С. 127.

6. **Про занесення об’єктів** культурної спадщини до Державного реєстру нерухомих пам’яток України: Постанова Каб. Міністрів України від 3 верес. 2009 № 928 // Уряд. кур’єр. – 2009. – 23 верес.

Із змісту: перелік пам’яток по Хмельниц. обл. – С.13-14.

7. **Про занесення пам’яток** історії, монументального мистецтва та археології національного значення до Державного реєстру нерухомих пам’яток України: Постанова Каб. Міністрів України від 27.12.2001 р. № 1761 // Офіц. вісн. України. – 2002. – № 1. – С. 22-76.

Із змісту: перелік пам’яток Хмельниччини – С. 34, 40, 64, 75.

8. **Про схвалення Концепції** Державної програми збереження замків на 2006-2011 роки: Розпорядження Каб. Міністрів України від 8.06.2005 р. № 182-р. // Офіц. вісн. України. – 2005. – № 23. – С. 1290-1291.

9. *Про схвалення Концепції* Державної програми збереження та використання пам'яток дерев'яної сакральної архітектури на 2006-2011 роки: Розпорядження Каб. Міністрів України від 8.06.2005 р., № 183-р // Офіц. вісн. України. – 2005. – № 23. – С.1291-1292.

10. *Про затвердження Генерального* плану розвитку Державного історико-культурного заповідника “Межибіж”: Розпорядження голови Хмельниц. облдержадмін. від 24.05.2005 р. № 143/2005 // Офіц. неопубл. док. облради та облдержадмін. за 2005 р.: бібліогр. покажч. – Хмельницький, 2006. – С. 11.

Загальні матеріали

11. *Аріанська вежа* // Тихомель: початок нового літописання. – Хмельницький, [Б. р.] – С. 7-10. – (Присвяч. 85-річчю утворення Білогір. р-ну).

12. *Байдак І.* Стежками рідного краю: іст.-архіт. пам'ятки Хмельниччини / І. Байдак. – Хмельницький: Вид-во Цюпак А., 2008. – 188 с.

13. *Бейдик О.О.* Південно-Східна Волинь на туристській карті України: специфіка та унікальність рекреаційних ресурсів / О.О. Бейдик // Антонінський край у просторі і часі: матеріали Міжнар. наук.-краєзн. конф. у 2-х т. – Житомир, 2008. – Т.1. – С. 196-204.

14. *Горохов П.І.* Архітектурні пам'ятки Зінькова / П.І. Горохов // Віньковеччина: історія і сучасність: наук.-практ. конф., 25 верес. 1993 р. – Віньківці, 1993. – С. 23-25.

15. *Захар'єв В.А.* Унікальна пам'ятка [штучний грот в урочищі Нижня Грота у Новоушиц. р-ні] / В.А. Захар'єв, Б.Т. Рідуш // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: зб. наук.-краєзн. праць. – Кам'янець-Поділ., 2000. – Вип. 2. – С. 83-84.

16. *Жукова О.В.* Маловідомі замки Хмельниччини як фактори розвитку туризму / О.В. Жукова // Матеріали XII Подільської історико-краєзнавчої конференції (22-23 листоп. 2007 р.) Кам'янець-Поділ., 2007. – Т.1. – С. 122-131; Хмельниччина: Дивокрай. – 2007. – № 1. – 2008. – № 1. – С. 5-10.

17. *Замки східного Поділля*: [в т.ч. у Зінькові, Сутківцях] // Країна замків і фортець: іст. нариси / авт. проекту С. Трубочанінов. – Кам'янець-Поділ., 2007. – С. 48.

18. *Каталог* історико-археологічних пам'яток і пам'ятних місць козацької доби: Хмельницька область // Археологія доби українського козацтва XVII-XIII ст.: навч. посіб. – К., 1997. – С. 312-316.

19. *Ківільша Г.Б.* Пам'ятки архітектури Кам'янець-Подільського району – проблеми збереження і використання / Г.Б. Ківільша // Кам'яничина: історія, розвиток, перспективи: наук. зб. – Кам'янець-Поділ., 2008. – С. 99-110.

20. *Кіпран М.Ф.* Замок Грохольських в Грицеві / М. Ф. Кіпран // Південно-Східна Волинь: наука, освіта, культура: матеріали регіон. наук.-краєзн. конф. – Хмельницький; Шепетівка, 1995. – С. 79-82.

21. *Копилов А.О.* До питання про створення історико-архітектурного заповідника “Ізяслав” / А.О. Копилов // Велика Волинь: минуле й сучасне: (матеріали міжнар. наук.-краєзн. конф., жовт., 1994 р.) – Хмельницький; Ізяслав; Шепетівка, 1994. – С. 396-398.

22. *Кохановський О.* Історичні пам'ятки Деражнянщини: наук.-краєзн. вид. / О. Кохановський, С. Єсюнін. – Хмельницький: ПП Мельник А.А., 2009. – 48 с.: фото.

23. *Кушнір М.* Сатанів: іст.-краєзн. довід. / М. Кушнір, І. Олійник. – Городок, 2008. – 56 с.

Із змісту: історико-архітектурні пам'ятки Сатанова – С. 6-10.

24. *Любінська А.* Природні й історико-культурні цінності Поділля: збереження та використання // Збереження біорізноманіття: традиції та сучасність / А.Любінська, Л. Куб'як. – К., 2003. – С. 75-82.

25. *Міньков І.* Ізяслав – місто старовинне: іст.-краєзн. док.ум. нарис / І. Міньков. – 2-е вид., доп. – Шепетівка, 2000. – 92 с.

26. *Нездоланні твердині Поділля*: ілюстр. нариси / упоряд.: С. Трубочанінов, О. Расщупкін; фото: С. Боднар, В. Жигайло, П. Луданний. – Кам'янець-Поділ.: Оіюм, 2003. – 12 с. – пол. мовою.

27. **Оникійчук В.В.** Архітектурні пам'ятки Дунаєвцького району / В.В. Оникійчук // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: матеріали наук.-краєзн. конф. – К., 1997. – С. 190-191.

28. **Пажимський О.** Історико-культурна спадщина Старого Костянтинова: проблема її охорони, збереження і використання / О. Пажимський // Острогіана в Україні і Європі: матеріали міжнар. наук. симпозиуму (Велика Волинь) 29-30 черв. – Старокостянтинів, 2006. – С. 296-304.

29. **Паламарчук К.Ю.** Пам'ятки історії та культури м. Полонного / К.Ю. Паламарчук // Полонному 1000 років: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. 15-17 черв. 1995 р. – Кам'янець-Поділ., 1995. – С. 137-138.

30. **Поворознюк К.В.** Пам'ятки історії та природи на Кам'янецьчині – об'єкти вітчизняного туризму / К.В. Поворознюк // Кам'янецьчина в контексті історії Поділля: наук. зб. – Кам'янець-Поділ., 1997. – Т.1. – С. 101-102.

31. **Стрельбицька Н.** Тенденції розвитку туризму на Старокостянтинівщині: [Про іст.-архіт. пам'ятки район. центру та Самчиків] / Н. Стрельбицька, В.Халайцян // Маєток: наук.-краєзн. зб. Вип. 1.: Матеріали наук.-краєзн. конф. “Палацопаркове мистецтво Хмельниччини: історія, проблеми вивчення, збереження й використання”. – Самчики, 2007. – С. 125-131.

***

32. **Байдак І.** Стежками рідного краю: [іст.-архіт. пам'ятки] / І. Байдак // Поділ. новини. – 2007. – 22 верес. – С. 2-3. – (70-річчю Хмельниц. обл. присвяч.).

33. **Бородюк Н.** Приворотні чари Хмельниччини [Меджибіж, Кам'янець-Поділ., Сатанів] / Н. Бородюк // Уряд. кур'єр. – 2004. – 4 берез. – С. 20.

34. **Василевський М.** Село Гвардійське [Хмельниц. р-ну] – спадщина ЮНЕСКО / М. Василевський // День. – 2006. – 20 черв. – С. 6.

35. **Войт М.** Дерево пам'яті: [іст.-архіт. пам'ятки Новоушиц. р-ну] / М.Войт, А.Данкович // Наддністрян. правда. – 1998. – 18 квіт.

36. **Горбик В.** Пам'ятки історії та культури періоду визвольної війни українського народу середини XVII ст. і їх використання в навчальному процесі // Історія в школі. – 1999. – № 7. – С. 20-25.

Є матеріали про Поділля.

37. **Гординський В.** Заповідники “Кам'янець”, “Межибіж” та “Самчики” увійшли до “Ста чудес України” / В. Гординський // Є Поділля. – 2007. – 28 черв.

38. [**Державний реєстр національного** культурного надбання (пам'ятки містобудування і архіт.) в т.ч. і по Хмельниц. обл.] // Пам'ятки України: історія та культура. – 1999. – № 2-3. – С.149-158; Є Поділля. – 2005. – 27 жовт., 24 лист.

39. **Дудар Л.** Подорожуємо рідним краєм // Проскурів. – 2008. – 29 трав. – С.16.

Є матеріали про Меджибізьку фортецю та Антонінські мастки у Красилів. р-ні.

40. **Джерджерера В.** Ізяслав туристичний / Інтерв'ю з міськ. головою вів А. Полещенко / В. Джерджерера // Зоря Надгориння. – 2003. – 25 верес.

41. **Єсюнін С.** Тихомельська вежа-каплиця: питання історії та збереження пам'ятки / С. Єсюнін // Хмельниччина: Дивокрай. – 2007. – № 1. – 2008. – № 1. – С. 16-21.

42. **Западна Україна.** Хмельницькая область: Заочное путешествие по нашей стране // Позаклас. час. – 2007. – № 6. – С. 101-111.

43. **Історичні місця:** [Кабінет Міністрів затвердив список іст. насел. місць, у т.ч. по Хмельниц. обл.] // Хмельниччина. – 2001. – 14 верес.

44. **Крушинська О.** Аріанська вежа Тихомля [Білогір. р-ну – пам'ятка архіт. XVI ст.] / О. Крушинська // Міжнар. туризм. – 2006. – № 6. – С. 97.

45. **Лагунець А.** Замок у Рихті [Кам'янець-Поділ. р-ну]: мистецька мекка... колись / А. Лагунець, С. Єсюнін // Є! – 2005. – 3 лют.

46. **Ласько К.** Аріанське диво [вежа-каплиця, пам'ятка архіт. у Ямполі Білогір. р-ну] / К. Ласько // Хроніка Хмельниччини. – 2009. – 23-30 лип. – С. 2.

47. **Лисиця Н.** Сатанів: і курорт, і форум пам'яток / Н. Лисиця // Рабочее слово. – 2009. – № 22. – С. 7. – (Мандруймо разом).

48. **Назаренко Є.** Замки Поділля в оцінці Овсійчука / Є. Назаренко // Ділове Поділля. – 1994. – № 46 (груд.); Моя газ. – 2003. – 28 серп.

49. **Подольська Р.** Принади маловідомих шляхів: [про іст.-архіт. пам'ятки Дунаєвец. та Кам'янець-Поділ. р-нів] / Р. Подольська // Уряд. кур'єр. – 2009. – 21 листоп. – С. 8-9.

50. **Пустиннікова І.** Замки України, які варто побачити / І. Пустиннікова // Україна козацька. – 2009. – № 13-14 (лип.) – С. 22.

Є матеріали про Кам'янець-Подільську фортецю і Жванецький замок.

51. **Рибак І.** Екскурсійні туристичні маршрути школярів Хмельниччини: “Люби і знай свій рідний край”: [іст.-архіт. пам'ятки] / І.Рибак // Хмельниччина: Дивокрай. – 2006. – № 1–2. – С. 68-72.

52. **Рік замків та палаців** Західної України: голови і представники рад Волинської, Закарпатської, Івано-Франківської, Тернопільської і Хмельницької областей підписали декларацію про оголошення 2008-го Роком замків і палаців Західної України // Уряд. кур'єр. – 2008. – 27 лют. – С. 5.

53. **Ростоцька Ю.** Чорнострівські перлини [Хмельницький р-н] / Ю. Ростоцька // Пульс. – 2009. – 13 серп. – (Іст. спадщина Хмельниччини).

54. **Щегельська О.** Сатанів – древнє містечко з надзвичайно цікавою історичною спадщиною / О. Щегельська, І. Олійник // Є Поділля. – 2008. – 22 трав. – С. 5-6.

*Перлини студені стікають з скали,
Будять вершини каньйону.
В'ються стежини великі й малі,
Кличуть туристів мільйони.*

Дрезналь Л.

м. Кам'янець-Подільський

Загальні матеріали

Див. також №№ 282, 288, 289, 296, 297, 299, 304

55. *Експерсія до древнього Кам'янця*. Місто трьох націй // Мошак М. Маківська здравниця: іст. нариси та подорожі турист. маршрутами Поділля / М. Мошак, Ю. Лисюк. – Кам'янець-Поділ., 2008. – С. 63-88: фото.

56. *Завальнюк О.* Кам'янець-Подільський: іст.-попул. нарис / О. Завальнюк, О. Комарницький. – Кам'янець-Поділ., 2001. – 120 с.: фото.

Із змісту: акцентується увага на пам'ятках XVII-XX ст., які складають історико-архітектурний комплекс Старого міста.

57. *Ківільша Г.Б.* Архітектурна спадщина Яна де Вітте в Кам'янці-Подільському / Г.Б. Ківільша // Кам'янець-Подільський у контексті українсько-європейських зв'язків: історія і сучасність: зб наук. пр. за підсумками Другої міжнар. наук.-практ. конф. 14-15 трав. 2005 р. – Кам'янець-Поділ., 2005. – С. 223-226.

58. *Пламеницька О.* Кам'янець-Подільський: архіт.-містобудівна спадщина / О. Пламеницька. – К.: Абрис, 2004. – 255 с. іл. – (Малі іст. міста України).

59. *Струс О.О.* Історико-архітектурне середовище Кам'янця-Подільського в працях педагогів і краєзнавців / О.О. Струс // Педагогічне Поділля: зб. наук. праць Кам'янець-Поділ. держ. ун-ту. Сер. соц.-пед. – Кам'янець-Поділ., 2005. – Вип. 4., Т.2. – С. 168-172.

60. *Фенцур В.* Шляхи практичного забезпечення регенерації історичної забудови Кам'янця-Подільського / В. Фенцур // Проблеми регенерації історичної забудови заповідних тери-

торій населених пунктів України: матеріали наук.-практ. конф. – Кам'янець-Поділ., 1994. – С. 26-29.

***

61. **Білей Н.** І розквітне “квітка на камені..”: Кам'янець-Подільський – кандидат на внесення до списку ЮНЕСКО / Н.Білей // Україна і світ сьогодні. – 1999. – № 45. – С. 14.

62. **Брязгунов Ю.** Місто над Смотричем – Кам'янець-Подільський / Ю. Брязгунов // Молодь України. – 2000. – 24 лют.

63. **Бум на річці** Смотрич: [іст.-архіт. пам'ятки] // Демократ. Україна. – 2008. – 8 лют. – С. 23.

64. **Васильєв А.** Застигла музика: архіт.-іст. середовище м. Кам'янця-Подільського / А. Васильєв // Край Кам'янецький. – 1992. – 10 берез.

65. **Гординський В.** Кам'янець-Подільський таки може стати дивом / В. Гординський // Є Поділля. – 2007. – 12 лип.

66. **Дмитрук А.** Каменець-Подольський: цветок на камне / А. Дмитрук // Вокруг света. – 2002. – № 7. – С. 2-11.

67. **Иваненко А.** Костел Бальзака – бункер Гитлера – кладбище скелетов – город призраков / А.Иваненко // Мир туризма. – 2004. – № 6. – С. 48-58. – (Фэнтэзи-тур).

Із змісту: Кам'янець-Подільський – С.55–58.

68. **Каменець-Подольский** // Отдохни. – 2002. – № 40. – С.16-17. – (Путешествие).

69. **Квітка на камені:** Кам'янцю-Подільському – республіканський статус // Прапор Жовтня. – 1990. – 29 верес.

70. **Козоріз О.** Пам'ятки древнього міста / О. Козоріз // Шляхом Жовтня. – 1991. – 9 лют.

71. **Литвиненко Л.** Перлина Подільського краю / Л. Литвиненко // День. – 2004. – 6 лют. – С. 21.

72. **Нагребецька І.** Квітка на камені / І. Нагребецька // Уряд. кур'єр. – 2006. – 20 черв. – С. 5.

73. **Нестеренко А.** Маршрутами “7 чудес України” – символом козацької слави / А. Нестеренко // Голос України. – 2007. – 27 жовт.

74. **Полегенько А.** Мій Кам'янець / А. Полегенько // День. – 2006. – 8 груд. – С. 22. – (Подорожі).

75. **Светлов М.** Из столицы Украины – в столицу Подолии / М. Светлов // Комсомол. правда. – 2006. – 15 апр. – С. 17.

76. **Смаль О.** Кам'янець-Подільський: туман і полум'я століть / О. Смаль // Дзеркало тижня. – 2006. – 28 січ. – С. 23.

77. **Стус Д.** Кам'янець / Д. Стус // Пенсія. – 2007. – № 3. – С. 40-41.

78. **Шпильова В.** Кам'янець-Подільський не зачинятиме замки на замок / В. Шпильова // Голос України. – 2007. – 16 берез. – С. 7.

79. **Шпильова В.** Шукатимуть чудеса усім містом / В. Шпильова // Голос України. – 2007. – 20 листоп. – С. 4.

80. **Штогрин А.** Знову про Кам'янець / А. Штогрин // Укр. культура. – 1997. – № 11-12. – С. 10-11.

81. **Яцемірська Н.** Туристична Мекка. Більша ніж ви можете уявити / Н. Яцемірська, С. Сокальський // Подолянин. – 2007. – 21 верес.

Національний історико-архітектурний заповідник “Кам'янець”

Див. також №№ 292, 293, 307

82. **Баженова С.Е.** З історії Кам'янець-Подільського історичного музею заповідника / С.Е. Баженова // Культура Поділля: історія і сучасність: матеріали II наук.-практ. конф., присвяч. 500-річчю м. Хмельницького. – Хмельницький, 1993. – С.209-210.

83. **Національний заповідник “Кам'янець”:** сьогодення і перспективи / за ред. В.В. Фенцура. – Кам'янець-Поділ., 2004. – 60 с.

84. **Національний історико-архітектурний заповідник “Кам'янець”:** історія, сьогодення, перспективи / ред. В.В. Фенцур. – Кам'янець-Поділ.: ПП Зволейко, 2007. – 76 с.: карти, мал., фото.

***

85. **Вечерський В.** Заповідники України / В.Вечерський // Пам'ятки України: історія та культура. – 1997. – № 2. – С. 30-49.

Із змісту: Кам'янець-Подільський історико-архітектурний заповідник – С. 33, 43, 49.

86. **Воробей П.** Нове обличчя Старого міста / П. Воробей // Робітн. газ. – 2004. – 3 черв. – С. 6.

87. **Дзюба С.** Фортеця і музей – єдине ціле / С. Дзюба // Кам'янець-Поділ. вісн. – 2008. – 18 квіт. – С. 8.

88. **Ільчук С.** Із сторіччям, музей / С. Ільчук // Рад. Поділля. – 1990. – 22 трав.

89. **Кошти приватних інвесторів** у “Кам'янець” // Поділ. кур'єр. – 2004. – 15 січ. – С.13.

90. **Крохмалюк В.** Музей вирушив у друге століття / В. Крохмалюк // Рад. Україна. – 1990. – 5 лип.

91. **Кучерук М.** Юність старого “Кам'янця” / М. Кучерук // Уряд. кур'єр. – 2000. – 18 січ. – С. 5.

92. **Мазурчак О.** Обнови Старого міста / О. Мазурчак // Уряд. кур'єр. – 1999. – 9 верес. – С. 2.

93. **Матусяк Т.** “Кам'янець” – національний: Указом Президента заповіднику присвоєно статус національного / Т. Матусяк // Кам'янець-Поділ. вісн. – 1998. – 9 трав.

94. **НІАЗ “Кам'янець”:** історія і перспективи // Кам'янець-Поділ. вісн. – 2002. – 17 трав.

95. **Обереги духовності** // Кам'янець-Поділ. вісн. – 1999. – 14 трав. – С. 3.

96. **Обери свої сім чудес** України // Україна молода. – 2007. – 11 лип. – С. 7.

97. **Станіславська Л.** На зустріч з історією / Л. Станіславська // Край Кам'янецький. – 1999. – 19 січ.

98. **Станіславська Л.П.** Увага до минувшини зростає / розмову з дир. Кам'янець-Поділ. іст. музею вів М. Гординчук /Л.П. Станіславська // Кам'янець-Поділ. вісн. – 2008. – 16 трав. – С.7.

99. **Старому місту** – нове обличчя: заходи на виконання Комплексної програми розвитку Нац. іст.-архіт. заповідника “Кам'янець” // Кам'янець-Поділ. вісн. – 1999. – 23 лип.

100. **Фенцур В.** ДІАЗ: вчора, сьогодні, завтра / В.Фенцур // Подолянин. – 1994. – 9 черв.
101. **Фенцур В.В.** ДІАЗ: з вірою у світлу перспективу / розмову з директором вів П. Поліщук / В.В. Фенцур // Край Кам'янецький. – 1997. – 20 трав.
102. **Фенцур В.В.** “Кам'янець” у Лізі історичних міст України / бесіду вів В. Мельник // Край Кам'янецький. – 1995. – 25 лип.
103. **Фенцур В.** Чи стане Старе місто туристичною Меккою? / Бесіду вів В. Баньковський // Кам'янець-Поділ. вісн. – 1997. – 24 трав.
104. **Чернега М.** Старе місто в очікуванні другої молодості / М. Чернега // Україна молода. – 1998. – 21 лип. – С. 5.
105. **Шпильова В.** Бігборди працюють не тільки на вибори: [Нац. іст.-архіт. заповідник “Кам'янець” переїміг у всеукр. акції “Сім чудес України”] / В. Шпильова // Голос України. – 2007. – 1 верес. – С. 3.
106. **Шпильова В.** Будинки ідуть, людей ведуть: [заповідник “Кам'янець” відсвяткував своє 25-річчя] / В. Шпильова // Голос України. – 2002. – 19 черв. – С. 3.
107. **Якель Р.** Старе місто: граніт, бетон та інша “творчість”: [комплексна програма регенерації та відновлення втрачених кварталів іст. забудови заповідника “Кам'янець”] / Р.Якель // Дзеркало тижня. – 2009. – 26 верес. – С. 15.

Кам'янець-Подільська фортеця

Див. також №№ 50, 290, 298

108. **Андріян О.** Дещо про раннє використання артилерії в фортифікаційних спорудах Кам'янця-Подільського / О. Андріян // Міжнародна конференція з проблем охорони фортифікаційних споруд в Україні: матеріали. – Кам'янець-Поділ., 1993. – С. 43.
109. **Замки-фортеці Поділля:** Кам'янець-Поділ. замок-фортеця // Археологія доби українського козацтва XVI-XIII ст.: навч. посіб. – К., 1997. – С. 159-160.
110. **Гуцал А.Ф.** Археологічні дослідження Кам'янець-Подільської фортеці 2007 року / А.Ф. Гуцал, П.А. Болтанюк //

Матеріали XII Подільської історико-краєзнавчої конференції (22-23 листоп. 2007 р.) – Кам'янець-Поділ., 2007. – Т.1. – С. 205-210.

111. *Данілов І.* Кам'янецький горнверк / І. Данілов // Проблеми регенерації історичної забудови заповідних територій населених пунктів України: матеріали наук.-практ. конф. – Кам'янець-Поділ., 1994. – С. 89-90.

112. *Данілов І.* Фортифікація Кам'янця-Подільського за планом К. Оппермана 1794 р. / І. Данілов // Міжнародна конференція з проблем охорони фортифікаційних споруд в Україні: матеріали. – Кам'янець-Поділ., 1993. – С. 46.

113. *Кам'янець-Подільський замок* (XIV-XVIII ст., Хмельниччина) // 100 найвідоміших шедеврів України. – К., 2004. – С. 273-279.

114. *Карбовський О.* До проблеми використання пам'яток фортифікації Кам'янця-Подільського / О.Карбовський // Проблеми регенерації історичної забудови заповідних територій населених пунктів України: матеріали наук.-практ. конф. – Кам'янець-Поділ., 1994. – С. 91-92.

115. *Крепость в Каменце-Подольском* // Низовський А.Ю. Сто великих чудес України. – К., 2007. – С. 153-161.

116. *Маланчук С.В.* Кам'янець-Подільський замок XIV-XVII ст. у дослідженнях Ю. Сіцінського // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Іст. науки. – Кам'янець-Поділ., 2008. – Вип. 1. – С. 248-251; // Юхим Сіцінський в історії та культурі Поділля: зб. наук. пр. за підсумками всеукр. наук.-практ. конф. – Кам'янець-Поділ., 2004. – С. 159-162.

117. *Місто-фортеця* // Країна замків і фортець: іст. нариси / авт. проекту С. Трубочанінов. – Кам'янець-Поділ., 2007. – С. 40-41.

118. *Нестуля О.О.* До історії Кам'янець-Подільської фортеці в 20-і роки / О.О. Нестуля // VIII Подільська історико-краєзнавча конференція: Секція історії радян. періоду. – Кам'янець-Поділ., 1990. – С. 18-19.

119. *Пламеницька Є.* Нова концепція формування системи фортифікацій Кам'янця-Подільського в аспекті вивчення віку міста / Є. Пламеницька, О. Пламеницька // Міжна-

родна конференція з проблем охорони фортифікаційних споруд в Україні: матеріали. – Кам'янець-Поділ., 1993. – С. 22-24.

120. **Фенцур В.** Проблеми охорони, реставрації та пристосування пам'яток оборонного зодчества в Кам'янці-Подільському / В. Фенцур // Міжнародна конференція з проблем охорони фортифікаційних споруд в Україні: матеріали. – Кам'янець-Поділ., 1993. – С. 14.

121. **Фортеця в Кам'янці-Подільському** // Низовський А. Ю. Сто великих чудес України. – К., 2008. – С. 153-160.

***

122. **Білий М.** Таємниці замкового мосту / М. Білий // Є ! – 2003. – 25 верес.

123. **Василевський М.** Виявлено Чорну башту Старої фортеці / М. Василевський // День. – 2007. – 20 верес. – С. 2.

124. **Василевський М.** Найдавніший ратуші повертають первозданий вигляд / М. Василевський // День. – 2008. – 23 верес. – С. 2.

125. **Василевський М.** Новий образ старої фортеці / М. Василевський // День. – 2008. – 30 жовт. – С. 2.

126. **Грабовський А.** Военная архитектура и оружейные мастера Подолья / А. Грабовський // Всім. – 2001. – 16 серп. – С.9.

127. **Данілов І.** Кам'янець на Поділлі: історія фортеці / І. Данілов // Дивокрай – 1997. Вип. 2: Хмельниччина подільська. – С. 25-37.

128. **Данілов І.** Нова фортеця: минуле, сучасне... і майбутнє? / І. Данілов // Подолянин. – 1994. – 24 лист.

129. **Данілов І.** Фортеця – 100 років тому / І. Данілов // Фортеця. – 1996. – 20 груд.

130. **Кам'янецька фортеця** // Військо України. – 2010. – № 4. – С. 19. – (Найвідоміші фортеці і замки України).

131. **Киркевич В.** Вежа, створена Богом // Історія України. – 2006. – № 15. – С. 9-10.

132. **Мішин В.** Муровані замки України [в т.ч. у Кам'янці-Поділ.] / В. Мішин // Нар. армія. – 2000. – 24 жовт. – С.8.

133. **Нестеренко В.** Кам'янецька фортеця / В. Нестеренко // Подолянин. – 2003. – 4 квіт.
134. **Пламеницька О.** Кам'янець-Подільський – місто на периферії Римської імперії: найдавніша урбаністична структура і фортифікації / О. Пламеницька, Є. Пламеницька // Пам'ятки України: історія та культура. – 1999. – № 4. – 81 с.
135. **Пламеницька О.** Оборонно-гідротехнічний комплекс у Кам'янці-Подільському / О. Пламеницька // Пам'ятки України: історія та культура. – 1998. – № 3-4. – С. 88-96.
136. **Подольська Р.** Уряд рятує “Польську браму” / Р. Подольська // Уряд. кур'єр. – 2009. – 12 груд. – С. 12.
137. **П'ятериков С.** Стара фортеця на Смотричі / С. П'ятериков // Дзеркало тижня. – 2002. – 28 черв. – С. 21.
138. **Семенова Н.** Старій фортеці – нове обличчя / Н. Семенова, Т. Шуханова // Подолянин. – 2003. – 15 серп.
139. **Соловей В.** Кам'янець-Подільська фортеця – в'язниця / В. Соловей // Кам'янець-Поділ. вісн. – 2008. – 21 берез. – С. 5.
140. **Стопенчук С.** Кам'янець-Подільський був Римською фортецею?... / С. Стопенчук // Поділ. кур'єр. – 1998. – 14 лют.
141. **Чередник В.** Фортеця над Смотричем / В. Чередник // Уряд. кур'єр. – 2007. – 6 лип. – С.13; Наука і суспільство. – 2008. – № 3-4. – С. 30-34.
142. **Чернега М.** Булаву – за злоті: Долею Замкового мосту опікуються поляки / М. Чернега // Україна молода. – 2000. – 8 серп. – С. 8.
143. **Чернега М.** Зустрінемося під брамою: [тріумф. брама у Кам'янці-Поділ.] / М.Чернега // Україна молода. – 2005. – 14 січ. – С. 2. – (Пам'ятки старовини).
144. **Чернега М.** Тамплієри оселяються у фортеці, аби відчути подих століть і відновити пам'ятку архітектури у Кам'янці-Поділ. / М. Чернега // Україна молода. – 2004. – 5 листоп. – С. 13.
145. **Шевченко В.** Фортифікаційні ідеї Альбрехта Дюрера: втілення / В. Шевченко // Пам'ятки України: історія та культура. – 1998. – № 3-4. – С. 84-87.

146. **Шпильова В.** Виставки у оборонних вежах // В. Шпильова // Голос України. – 2008. – 12 квіт. – С. 4.
147. **Шпильова В.** Золота карета: [Легенда про Замковий міст] / В. Шпильова // Голос України. – 2008. – 19 лют. – С. 13.
148. **Шпильова В.** Надбрамну вежу піднімуть із руїн / В. Шпильова // Голос України. – 2009. – 1 груд. – С. 4.
149. **Шпильова В.** Нове життя Замкового мосту / В. Шпильова // Голос України. – 2005. – 29 лип. – С. 5.
150. **Шпильова В.** У Кам'янці-Подільському реставрують Ратушу / В. Шпильова // Голос України. – 2008. – 24 верес. – С.11.
151. **Шпильова В.** Химери і тамплієри: [пам'ятку архіт. XII-XIV ст. міська влада передає громад. орг. “Дипломатична Місія – Магістрат Храму”] / В. Шпильова // Голос України. – 2004. – 24 листоп. – С. 8.

Кам'янець крізь призму фестивалів, кіно

152. **Василевський М.** Від триумфу до “Тараса Бульби”: [зйомки фільму] / М. Василевський // День. – 2007. – 27 груд. – С. 2.
153. **Василевський М.** Штурм фортеці – справжній: міжнар. військ.-іст. фест. “TERRA HEROICA” / М. Василевський // День. – 2005. – 7 жовт. – С. 2.
154. **Василевський М.** Історична спадщина дає дивіденди: [зйомки фільму “Запорізька Січ”] / М. Василевський // День. – 2006. – 19 квіт. – С. 7.
155. **Нагребецька І.** Діалог століть на берегах Смотрича: [про міжнар. фест. “Терра-Героїка”] / І. Нагребецька // Уряд. кур'єр. – 2005. – 15 листоп. – С. 6.
156. **Шпильова В.** Їде Кам'янець в Шанхай!: [презентація демоверсії стенду старовин. Кам'янця-Поділ. на всесвіт. вист. ЕКСПО-2010] / В. Шпильова. – 2010. – 23 січ. – С. 7.
157. **Шпильова В.** Коли героїки бракує, варто повернутися у минуле!: у Кам'янці-Поділ. під час фест. “Терра Героїка” відтворили бій Максима Кривоноса / В. Шпильова // Голос України. – 2008. – 7 жовт. – С. 8.

158. **Шпильова В.** Любов під замком кам'янецьким: [зйомки худ. серіалу] / В. Шпильова // *Голос України*. – 2005. – 8 верес. – С.12.
159. **Шпильова В.** Марс повернувся для злагоди: [про міжнар. фест. “Терра-Героїка”] / В Шпильова // *Голос України*. – 2005. – 14 жовт. – С.16.
160. **Шпильова В.** На вихідні оголошено битву: [про фест. “Терра-Героїка”] / В. Шпильова // *Голос України*. – 2008. – 4 жовт. – С. 5.
161. **Шпильова В.** Подаруйте ідею Кам'янцю!: [презентація міста на міжнар. вист. в Шанхаї] / В. Шпильова // *Голос України*. – 2009. – 9 лип. – С. 5.
162. **Шпильова В.** У Кам'янці обіцяють відтворити історичну битву XVII століття // *Голос України*. – 2009. – 29 верес. – С. 19.

Фортифікаційні споруди

163. **Аванесова Л.Д.** Стародавня пам'ятка історії – Полонська фортеця / Л.Д. Аванесова // *Полонному 1000 років: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. 15-17 черв. 1995 р. – Кам'янець-Поділ., 1995. – С. 139-140.*
164. **Андрушко І.** Сучасний стан збереження замків на Поділлі та проблеми їх реставрації: [в т.ч. про замки у селах Рихта та Чорнокозинці Кам'янець-Поділ. р-ну] / І. Андрушко // *Міжнародна конференція з проблем охорони фортифікаційних споруд в Україні: матеріали. – Кам'янець-Поділ., – 1998. – С. 29-31.*
165. **Глушок О.** Еволюція фортифікації на Правобережжі під впливом змін у тактиці облоги (XV-XVII ст.): монографія / О. Глушок. – К.: Пульсари, 2009. – 124 с.
Із змісту: Сутковецький замок – С. 25-27;
Кам'янецький горнверк – С. 40-42.
166. **Замки-фортеці Волині** // *Археологія доби українського козацтва XVI-XVIII ст.: навч. посіб. – К., 1997. – С.163-165.*

167. *Замки-фортеці Поділля* // Археологія доби українського козацтва XVI-XVIII ст.: навч. посіб. – К., 1997. – С.159-163.

168. *Захар'єв В.* Оборонні споруди давнини на території Дунаєвеччини / В. Захар'єв // Меджибіж: 850 років історії: матеріали наук.-практ. конф. 17 серп. 1996. – Меджибіж, 1996. – С. 89-91.

169. *Кіладзе В.І.* Давні оборонні споруди на території Дунаєвеччини / В.І. Кіладзе // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: матеріали наук.-краєзн. конф. – К., 1997. – С. 17-19.

170. *Липа К.* Замок у Сатанові / К. Липа // Городоччина: минуле й сучасність у контексті історії Поділля: наук. зб. – Городок, 1994. – С. 45-46; Міжнародна конференція з проблем охорони фортифікаційних споруд в Україні: матеріали. – Кам'янець-Поділ., 1993. – С. 17-18.

171. *Липа К.* Під захистом мурів: (З історії української фортифікації X-XVII ст.) / К. Липа. – К.: Наш час, 2007. – 183 с.

На багатьох сторінках є фото і матеріали про оборонні споруди області.

172. *Мальченко О.Е.* Фортифікаційні укріплення міста Старокостянтинова в оборонній системі південно-східної Волині (кінець XVI – середина XVII ст.) / О.Е. Мальченко // Південно-східна Волинь: наука, освіта, культура: матеріали регіон. наук.-краєзн. конф. – Хмельницький; Шепетівка, 1995. – С.77-79.

173. *Пламеницька О.* Висліди і перспективи студій мурованого оборонного будівництва Поділля / О. Пламеницька // Міжнародна конференція з проблем охорони фортифікаційних споруд в Україні: матеріали. – Кам'янець-Поділ., 1993. – С. 5-8.

174. *Садовська А.* Оборонна архітектура Поділля / А. Садовська // Археологічні дослідження в Україні: здобутки і перспективи: зб. матеріалів міжнар. студент. археол. конф. – Кам'янець-Поділ., 2006. – С. 149-151.

175. *Сіцінський Є.* Оборонні замки Західного Поділля XIV-XVII ст.: (іст.-археол. нариси) / упоряд. С.В. Трубочанінов; передм.: І.С. Винокур, С.В. Трубочанінов. – Кам'янець-Поділ.: Центр Поділлєзнавства, 1994. – 96 с. – Репринт. вид.

Кам'янецька фортеця – С. 13-33.
Меджибізький замок – С. 33-42.
Замок у Сатанові [Городоц. р-н] – С. 43-51.
Зіньківський замок [Віньковец. р-н] – С. 52-56.
Жванецький замок [Кам'янець-Поділ. р-н] – С. 56-61.
Чорнокозинський замок [Кам'янець-Поділ. р-н] – С. 61-

65.

Замок у Рихті [Кам'янець-Поділ. р-н] – С. 66-68.
Замок у Панівцях [Кам'янець-Поділ. р-н] – С. 69-71.
Замки в Ярмолинцях і Сутківцях – С. 73-80.
Замок у Пиляві [Старосиняв. р-н] – С. 80-83.

176. **Сіцінський Є.** Смотрицький замок: рукопис 1891 / Хмельниц. обл. краєзн. музей; упоряд. А.Трембіцький. – Хмельницький, 2003. – 23 с.

177. **Трембіцький А.** Історія подільських замків у працях Є.Й. Сіцінського / А. Трембіцький // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: зб. наук.-краєзн. пр. – К.; Дунаївці; Кам'янець-Поділ., 2003. – Вип. III. – С. 81-95.

178. **Фортеці** Верхнього Побужжя // Країна замків і фортець: іст. нариси. – Кам'янець-Поділ., 2007. – С. 36-37.

***

179. **Данілов І.** Фортифікація – як фактор міжнародного спілкування: [Група шанувальників фортифікації ознайомила з пам'ятками обл.] / І. Данілов // Подолянин. – 1996. – 7 верес.

180. **Єсюнін С.** Зіньківський замок / С. Єсюнін // Позиція. – 2007. – квіт.

181. **Занєвський В.** Оборонні споруди в нашому районі / В. Занєвський // Дунаєвец, вісн. – 1996. – 21, 28 листоп.

182. **Лагунець А.** Замок Острозьких у Старокостянтинові / А. Лагунець, С. Єсюнін // Є Поділля. – 2005. – 16 черв. – С. 8; Пульс. – 2005. – 23 черв.

183. **Назаренко Є.** Фортеця і місто в Старокостянтинові / Є. Назаренко // Моя газ. – 2005. – 10 лют. – С. 4.

184. **Пасова Т.** “Де тут у вас руїни сімнадцятого сторіччя, не підкажете?”: [Жванец. фортеця Кам'янець-Поділ. р-ну] // Голос України. – 2010. – 21 квіт. – С. 13.

185. **Пустиннікова І.** Сатанів: замок / І. Пустиннікова // Моя газ. – 2007. – 26 квіт. – С.13.

186. **Трембіцький А.** Замки землі Подільської / А. Трембіцький // Погляд. – 2003. – № 45-48, 50, 52; 2004. – № 1, 2.

187. **Чечель Л.** Перлина на камені, або зупинки довкола міста на долинах: [про фортеці Кам'янця-Поділ. і Меджибожа] / Л.Чечель // Укр. слово. – 2005. – 12-18 жовт., 19-25 жовт. – С. 16.

Державний історико-культурний заповідник “Межибіж”

Див. також показчик

”Меджибіж: історія та сучасність”(2009)

188. **Данілов І.В.** Особливості фортифікаційної архітектури замкового ансамблю Меджибожа / І.В. Данілов // Меджибіж: 850 років історії: матеріали наук.-практ. конф. 17 серп. 1998 р. – Меджибіж, 1996. – С. 46-48.

189. **Логвин Г.Н.** Замок в Меджибожі: (Пам'ятник архітектури XVI ст.) / передмова і упоряд.: Г.К. Медведчук, О.Г. Погорілець, А.М. Трембіцький. – 2-е вид. – Хмельницький, 2009. – 20 с.

190. **Толкачов Ю.** Архітектурно-археологічні дослідження фортеці в Меджибожі / Ю. Толкачов // Меджибіж: 850 років історії: матеріали наук.-практ. конф. 17 серп. 1996 р. – Меджибіж, 1996. – С. 14-16.

***

191. **Анісімов О.** Меджибіж: твердиня між двома Бугами / О. Анісімов // Пульс. – 2009. – 23 лип.

192. **Козак І.** Фортецю зістарили на понад три століття / І. Козак // Голос України. – 2008. – 4 верес. – С. 6.

193. **Меджибізький замок** // Військо України. – 2010. – № 4. – С. 29. – (Найвідоміші фортеці-замки України).

194. **Третьак Т.** Фортеця над Бугом / Т. Третьак // Молодь України. – 2008. – 21-25 лют. – С. 18.

195. **Фортеця у фортеці:** [на території Меджибіз. фортеці знайшли кам'яний форпост XIV ст.] // День. – 2008. – 4 верес. – С. 2.

196. **Швець М.** Замки, палаци і фортеці України / М. Швець // Географія та основи економіки в шк. – 2008. – № 7, 8. – С. 60-63.

Є відомості про Меджибізький замок.

Сакральна архітектура

Див. також №№ 280, 306

197. **Урсу Н.О.** Архітектура домініканців на Правобережній Україні // Урсу Н.О. Мистецька спадщина домініканського ордену на території України XVII-XIX ст. – Кам'янець-Поділ., 2007. – С. 136-166.

Із змісту: Подаються матеріали про сакральні споруди у Кам'янці-Подільському, Летичеві, Старокостянтиніві.

198. **Вонсович Г.Б.** Сакральні споруди Сатанова XVII-XVIII ст. як фактор вивчення духовної культури Поділля / Г.Б. Вонсович // Городоччина: минуле й сучасність у контексті історії Поділля: наук. зб. – Городок, 1994. – С. 41-44.

199. **Гавришук А.П.** Сатанівський монастир / А.П. Гавришук // Городоччина: минуле й сучасність у контексті історії Поділля: наук. зб. – Городок, 1994. – С. 35-41; Городец. вісн. – 1996. – 4 верес.

200. **Гурський О.** Вірменський храм св. Миколи XV-XVIII ст. у Кам'янці-Подільському: дослідження і відкриття / О. Гурський // Хмельниччина: роки становлення та поступу (1937–1997): матеріали Всеукр. наук. іст.-краєзн. конф. 26 верес. 1997 р. – Хмельницький, 1997. – С. 229-235.

201. **Задорожнюк А.** Казанський собор у Кам'янці-Подільському: (іст. довідка) / А. Задорожнюк, С. Копилов, М. Петров. – 2-е вид., допов. – Кам'янець-Поділ., 2008. – 51 с.

202. **Задорожнюк А.** Казанський собор у Кам'янці-Подільському: (іст. довідка) / А. Задорожнюк, С. Копилов, М. Петров. – Кам'янець-Поділ., 2007. – 47 с.: іл.

203. **Вечерський В.** Монастирі Поділля // Вечерський В. Українські монастирі. – К., 2008. – С. 362-381.

204. **Нечитайло П. І.** Печерні монастирі Поділля / П.І. Нечитайло // Давня і середньовічна історія України: (іст.-археол. зб). – Кам'янець-Поділ., 2000. – С. 311-319.

205. **Онищук О.Г.** На схилах Ушки: [Про Малісвецький монастир] / О.Г. Онищук // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: зб. наук.-краєзн. пр. – К., 2003. – Вип. 3. – С. 96-99.

206. **Печерні монастирі Поділля** [Бакотський монастир Кам'янець-Поділ. р-ну] // Низовський А.Ю. Сто великих чудес України. – К., 2008. – С. 167-168.

207. **Пламеницька О.** Сакральна архітектура Кам'янця на Поділлі / О. Пламеницька; Держ. наук.-дослід. ін-т теорії та історії архіт. і містобудування, Нац. іст.-архіт. заповідник “Кам'янець”. – Кам'янець-Поділ.: Абетка, 2005. – 388 с.: іл.

208. **Санчківський Ю.Й.** Полонський костюл Св. Анни / Ю.Й. Санчківський // Полонне: історія і сучасність. – Полонне, 2006. – С. 156-158.

209. **Стрельбіцька Н. І.** Оборонні храми Поділля / Н.І. Стрельбіцька // Релігійне життя Поділля: минуле і сучасне. До 1020-ліття хрещення Русі та 250-річчя Вінниц. кафедр. Спасо-Преображен. собору: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. 18 верес. 2008 р. – Вінниця, 2008. – С. 256-259.

210. **Урсу Н.О.** Базиліканські храми Домініканського ордену на Подільських землях у XVII-XIX ст. // Освіта, наука і культура на Поділлі: зб. наук. пр. – Кам'янець-Поділ., 2004. – Т.4. – С. 88-98.

211. **Шпичко Н.** Домініканські споруди на Поділлі на прикладі смотрицького і летичівського монастирів / Н.Шпичко, І.Сашко // Маєток: наук.-краєзн. зб. Вип. 1.: матеріали наук.-краєзн. конф. “Палацо-паркове мистецтво Хмельниччини: історія, проблеми вивчення, збереження й використання”. – Самчики, 2007. – С. 107-112.

***

212. **Александрова Г.** Ще раз про костьол ... святої Дороти [у Славуті] / Г.Александрова // Трудівник Полісся. – 1991. – 19 січ.

213. **Бабієнко І.** Відроджується Свято-Преображенський жіночий монастир [у Головчинцях Летичів. р-ну] / І.Бабієнко // Поділ. вісті. – 2004. – 19 серп.

214. **Балій Г.** З історії культової архітектури Ізяслава / Г. Балій // Зоря Надгориння. – 2009. – 9 лип.

215. **Берека В.Е.** Из истории Сатановского монастыря / В.Е. Берека // Краеведение. – 2001. – № 1-4. – С. 69-71.

216. **Блащук Д.** Таємниці костьолу [святої Дороти] / Д.Блащук // Трудівник Полісся. – 1999. – 12 берез.

217. **Волошко Є.** Славуту і Париж об'єднує костьол [святої Дороти] / Є. Волошко // Є! – 2002. – 26 верес. – С. 10.

218. **Гурман А.** Месточтимая святыня – Головчинецкий Свято-Преображенский монастырь / А. Гурман // Моя газ. – 2003. – 26 июня.

219. **Єсюнін С.** Бернардинський монастир: ченці, скарби та в'язні: [пам'ятка архіт. в Ізяславі] / С. Єсюнін // Є Поділля. – 2005. – 24 листоп. – С.5.; Зоря Надгориння. – 2006. – 19 січ.

220. **Єсюнін С.** Костьол святої Дороти у Славуті / С. Єсюнін // Є Поділля. – 2007. – 25 жовт.

221. **Ковальчук С.** Костьол святої Дороти – пам'ятка архітектури / С. Ковальчук // Трудівник Полісся. – 2002. – 23 серп.

222. **Крушинська О.** Французьке дежавю [костел в с. Підлісний Мукарів Дунаєвец. р-ну] / О. Крушинська // Міжнар. туризм. – 2008. – № 1. – С. 119.

223. **Кузін В.** Хто не був – той буде, хто був – не забуде цей загадковий монастир [Бакотський Свято-Михайлівський] / В. Кузін // Є! – 2001. – № 102. – С. 16.

224. **Кушнір І.** Сатанівський монастирський літопис / Л. Кушнір // Поділ. вісті. – 2003. – 24 квіт.; 2001. – 18 січ.

225. **Ласько К.** Ляховецька святиня: [костел св. Вікентія де Поля] / К. Ласько // Хроніка Хмельниччини. – 2009. – 24 верес. – С. 2.

226. *Матросов О.* Відновлено Головчинецьку святиню [Летичів. р-н] / О. Матросов // Поділ. кур'єр. – 1999. – 2 лип. – С. 10.

227. *Матросов А.* Скорби и радости Головчинецкого Свято-Преображенского монастиря / А.Матросов // Регион. – 1999. – 3 июля. – С. 17.

228. *Олійник Т.* Сатанівський монастир / Т.Олійник // Городец. вісн. – 1992. – 5 серп.

229. *Пажимський О.* Церква св. Параскеви П'ятниці у заповіднику “Самчики” / О. Пажимський // Пам'ятки України: історія та культура. – 2008. – № 3. – С. 67-69.

230. *Пламеницька О.* Оборонні храми Поділля: [Покров. церква-замок XIV-XIX ст., с. Шарівка Ярмолинец. р-ну та Вежа-дзвіниця Миколаїв. вірмен. церкви XV-XVI ст. у Кам'янці-Поділ.] / О. Пламеницька // Пам'ятки України: історія та культура. – 2001. – № 1-2. – С. 30-39.

231. *Подільський Г.* Не від світу цього [Свято-Преображен. монастир] Г. Подільський // Є! – 2002. – № 9. – С. 14.

232. *Поповець П.* Вистояв крізь роки [храм у с. Вільхівці Новоушиц. р-ну] / П.Поповець // Наддністрян. правда. – 2004. – 17 січ.

233. *Сапожник О.* Костьол Святої Дороти в Славути, або Про що розповіли пам'ятки старовини / О. Сапожник // Трудівник Полісся. – 2001. – 5 січ. – С. 8. – (До іст. джерел).

234. *Харченко І.* Сатанівський монастир / І. Харченко // Є! – 2002. – № 133. – С. 10.

235. *Шпильова В.* Влада підтримала найстарішу скельну святиню середнього Подністров'я [Бакотський печерний монастир] / В.Шпильова // Голос України. – 2008. – 7 жовт. – С.6.

Сутковецька церква-фортеця

236. *Гавришук А.П.* Сутковецька церква-замок / А.П. Гавришук // Поділля і Волинь у контексті історії українського національного відродження: наук. зб. – Хмельницький, 1995. – С. 207-210.

237. **Покровська** церква-фортеця XIV-XV ст., с. Сутківці Ярмолинец. р-ну // Храми України: альбом. – К., 2000. – С. 89.

238. **Склярський О.Б.** Архітектурно-археологічні дослідження Покровської церкви-фортеці в с. Сутківці Ярмолинец. р-ну / О.Б. Склярський // Меджибіж: 850 років історії: матеріали наук.-практ. конф. 17 серп. 1996 р. – Меджибіж, 1996. – С. 23-27.

239. **Трембіцький А.М.** Сутковецька твердиня у працях Є. Сіцінського та В. Січинського / А.М. Трембіцький // Літопис Хмельниччини – 2004: краєзн. зб. – Хмельницький, 2004. – С. 64-76.

240. **Церква-фортеця** в Сутківцях // Низовський А.Ю. Сто великих чудес України. – К., 2008. – С. 161-163.

***

241. **Антоненко П.** Церква-форпост / П. Антоненко // Поділ. кур'єр. – 2000. – 6 лип. – С. 11.

242. **Воробей П.** Великий день древних Сутковец: возродження найдревнішого храму Подолья XV ст. / П. Воробей // Регион. – 1998. – 7 марта. – С. 17: фото.

243. **Гуменюк А.** І знову ожив храм: реставрація Сутковецької церкви-фортеці продовжується відповідно до зразків середньовіччя / А.Гуменюк // Вперед. – 2009. – 20 лют.

244. **Єсюнін С.** Сутковецький замок / С. Єсюнін // Є! Поділля. – 2005. – 19 трав. – С. 5.

245. **Козак І.** Мільйон для святої Покрови: Уперше за п'ять століть на реконструкцію Сутковец. церкви-фортеці виділені такі кошти / І.Козак // Голос України. – 2006. – 23 груд. – С.13.

246. **Крушинська О.** Замок шахового короля / О. Крушинська // Міжнар. туризм. – 2006. – № 4. – С. 126.

247. **Пархомов С.** І постали світлі храми на землі... / С.Пархомов // Людина і влада. – 1999. – № 11-12. – С. 106-111.
Покровська церква-фортеця с. Сутківці – С. 108: фото.

248. **Подъяпольский В.** Сутковецкая церковь-крепость / В. Подъяпольский // Моя газ. – 2003. – 15 мая.

249. **Пустинникова І.** Сутківці: [історія церкви] / І. Пустинникова // Нар. слово. – 2003. – № 43. – С. 3.

250. **Сноз В.** Храм-твердиня / В. Сноз // Вперед. – 1997. – 25 жовт.
251. **Старовина О.** Сутковецька твердиня / О.Старовина // Моя газ. – 2007. – 18 січ.
252. **Сутковецький** замок // Позиція. – 2007. – № 7 (квіт.).
253. **Яницька Я.** Церква-фортеця у Сутківцях / Я. Яницька // Хмельниччина. – 2002. – 31 трав.

Маєткова архітектура

Див. також покажчик

“Рекреаційні природні ресурси Хмельниччини”. Вип. 1.

254. **Атаманенко В.** Фільваркові комплексні (двори) південно-східної Волині першої половини XVII ст. / В. Атаманенко // Маєток: наук.-краєзн. зб. Вип. 1.: матеріали наук.-краєзн. конф. “Палацо-паркове мистецтво Хмельниччини: історія, проблеми вивчення, збереження й використання”. – Самчики, 2007. – С. 87-95.

255. **Березіна І.В.** Маєткова архітектура Поділля у творчості Наполеона Орди / І.В. Березіна // Матеріали XI Подільської історико-краєзнавчої конференції. – Кам’янець-Поділ., 2004. – С. 570-577.

256. **Білий О.П.** Миньковеччина: іст. нариси / О.П. Білий, П.А. Білий. – Кам’янець-Поділ.: Оіум, 2004. – 159 с.: фото.

Із змісту: є відомості про замок в Отрокові Новоушицького району.

257. **Єсюнін С.** Маєтки Деражнянщини / С. Єсюнін // Маєток: наук.-краєзн. зб. Вип. 1.: матеріали наук.-краєзн. конф. “Палацо-паркове мистецтво Хмельниччини: історія, проблеми, вивчення, збереження й використання”. – Самчики, 2007. – С. 70-73.

258. **Пажимський О.** Палацо-паркові ансамблі – осередки культури Південно-східної Волині / О. Пажимський // Дивокрай: наук.-краєзн. альманах. Вип. 1.: Південно-Східна Волинь. – Хмельницький, 1995. – С. 62-65: фото.

259. *Пажимський О.М.* Проблеми регенерації історико-культурної спадщини містечка Антоніни / О.М. Пажимський // Антонінський край у просторі і часі: матеріали міжнар. наук.-краєзн. конф. у 2-х т. – Житомир, 2008. – Т.1. – С. 128-141.

260. *Рибій О.В.* Палацо-паркові ансамблі на Полонщині / О.В. Рибій // Полонне: історія і сучасність. – Полонне, 2006. – С. 58-66.

261. *Ричков П.* До історії архітектурного ансамблю палацу Сангушків в Ізяславі / П. Ричков, С. Олійник // Велика Волинь: минуле й сучасне: (матеріали міжнар. наук.-краєзн. конф., жовт. 1994 р.) – Хмельницький; Ізяслав. – 1994. – С. 251-252.

262. *Ричков П.* Замок-палац Заславських-Сангушків в Ізяславі: (іст.-архіт. нарис) / П. Ричков, Є. Олійник // Дивокрай: наук.-краєзн. альманах. 1995. Вип.1.: Південно-Східна Волинь. – Хмельницький, 1995. – С. 45-51.

263. *Самчики* // Низовський А.Ю. Сто великих чудес України. – К., 2008. – С. 164-166.

264. *Стрельбицька Н.І.* Перспективи розвитку туризму в Антонінах [палацо-парк. комплекси] / Н.І. Стрельбицька // Антонінський край у просторі і часі: матеріали міжнар. наук.-краєзн. конф. у 2-х т. – Житомир, 2008. – Т.1. – С. 237-242.

***

265. *Єсюнін С.* Голозубинцы: парк Красинского и дворец Скибневских [у Дунаєвец. р-не] / С. Єсюнін // Моя газ. – 2004. – 16 груд. – С. 4.

266. *Єсюнін С.* Отроківський замок Мархоцького [в Новоушиц. р-ні] / С. Єсюнін // Є Поділля. – 2005. – 28 лип. – С. 5.

267. *Заха'єв В.* Перлина Дунаєвеччини [с. Маліївці] / В. Заха'єв // Дунаєвец. вісн. – 1994. – 16 квіт.

268. *Лагунець А.* Замок у Панівцях [Кам'янець-Поділ. р-ну]: були тут й академія, й друкарня, й палац / А.Лагунець, С.Єсюнін // Є! Поділля. – 2005. – 28 лют. – С. 8.

269. *Лагунець А.* Палац Хелмінських з Великого Жванчика [Дунаєвец. р-н] / А. Лагунець // Є! – 2003. – 4 верес. – С. 11.

270. *Лагунець А.* Старовинний палацо-парковий ансамбль у Голозубинцях [Дунаєвец. р-ну] / А.Лагунець, С.Єсюнін // Є! – 2003. – 11 верес. – С. 11.

271. *Ларіонова Л.* У кожній садибі – своя “родзинка”: [про іст.-культ. пам’ятки нац. природ. парку “Подільські Товтри”] / Л. Ларіонова // День. – 2008. – 19 груд. – С. 22.

272. *Онищук В.* Пам’ятка історії та архітектури [палацо-парк. комплекс у Маліївцях] / В. Онищук // Дунаєвец. вісн. – 2006. – 1, 6, 13, 15, 20 черв.

273. *Пажимський О.* Перший у незалежній Україні: [про держ. іст.-культ. заповідник “Самчики”] / О. Пажимський // Шлях перемоги. – 2001. – 28 черв., 11 лип. – С. 15.

274. *Романенко Е.* Уголок Франції на Подольє [усадьба Я.Орловського у с. Малиевцы Дунаєвец. р-на] / Е.Романенко // Лиза. – 2008. – № 45. – С. 90-91.

275. *Романенко О.* Будинок з великою душею [масток у Самчиках Старокостянтинів. р-ну] // Пульс. – 2009. – 30 квіт.

276. *Угримов О.* Із Самчиківських згадок: [мемуар. розповідь про маєток] / О. Угримов // Пам’ятки України: історія та культура. – 2008. – № 3. – С. 70-75.

277. *Феодосєв С.* Палац Орловських в Маліївцях – куточок Франції на Хмельниччині / С. Феодосєв // Є! – 2002. – № 63. – С. 16.

278. *Яницька Я.* Гайсинський староста хотів здивувати світ. І це йому вдалося: [про архіт.-парк. ансамбль у с. Самчики] / Я. Яницька // Є! – 2002. – 5 груд. – С. 9.

Довідкові видання. Фотоальбоми. Путівники
Див. також покажчики “Меджибіж: історія та сучасність”
(2009), “Рекреаційні природні ресурси Хмельниччини” Вип. 1.

279. *Альманах Хмельниччини*: [фотоальбом] / дизайнери-фотографи: С.В. Дунець, С.І. Казмірчук. – Хмельницький: Інтрада, 2009. – 212 с.

280. *Вечерський В.* Українські дерев’яні храми / В. Вечерський. – К.: Наш час, 2007. – 271 с.: іл. – (невідома Україна).

Із змісту: Хрестовоздвиженська церква у Кам’янці-Подільському – С. 89-90;

Михайлівська церква у с. Зіньків Вінковоц. р-ну – С. 90.

281. **29 зупинок** від Хмільника до Хмельницького: путівник / авт. тексту Д. Малаков; фото О. Мовчан. – К.: Грані-Т, 2009. – 120 с.

Із змісту: опис та фото історико-архітектурних пам’яток:

Летичів – С. 21-35.

Меджибіж – С. 36-53.

Старокостянтинів – С. 54-63.

Самчики – С. 65-76.

Новоселиця – С. 80-83.

Ілляшівка – С. 83-86.

Пилява – С. 87-91.

Антоніни – С. 94-103.

Чорний Острів – С. 106-111.

282. *Дорогами Кам’яця*: путівник туриста. – Кам’янець-Поділ., [б. р., б. с.]

283. *Древній Сатанів*: Городочина туристична: [буклет] / упоряд.: О.Федоров, О. Кльош, І.Олійник. – [б. р.]

284. *Замки та фортеці*: альбом / вступ. ст., коментарі та упоряд. Л. Прибега. – К.: Мистецтво, 2007. – 352 с.: іл.

Із змісту: історико-архітектурні пам’ятки Хмельниц. обл. – С. 278-323.

285. *Ізяслав*: фотоальбом. – Ізяслав: СП Партнер-Прес, 2005. – [б. с.]

286. **Ізяслав**: фотоальбом / уклад. В. Кучма. – 2-е вид., доп. – Ізяслав: СП Партнер-Прес, 2004. – 24 с.: фото.

287. **Ізяслав**: у фотографіях Володимира Кучми. – Ізяслав: ПП Кучма В.І., [2008]. – 48 с.: фото кольор.

288. **Каменец на Подольє**: турист. путеводитель / авт.-состав.: А. Расщупкин, С. Трубчанинов; фото: Е. Макарова, С. Трубчанинов, А. Затварницкая. – Каменец-Подол.: Оіюм, 2008. – 25 с.

289. **Кам'янець на Поділлі**: турист. пугівник / авт.-упоряд.: О. Расщупкин, С. Трубчанинов; фото: О. Макарова, С. Трубчанинов, А. Затварницька. – Хмельницький: Ена, 2006. – [18 с.]

290. **Кам'янець-Подільський**: турист. схема Старого міста. – Кам'янець-Поділ.: Оіюм, 2005. – [6 с.]

291. **Мунін Г.Б.** Визначні пам'ятки Західної України / Г.Б. Мунін, Х.Й. Роглев, О.О. Гаца. – К.: Книга, 2008. – 176 с.: іл. – укр., англ.

Із змісту: іст.-архіт. пам'ятки Хмельниц. обл. – С.154-173.

292. **Національний** історико-архітектурний заповідник Кам'янець: фотоальбом / авт. фото: М. Андреев, Ю. Бусленко; авт. тексту О. Климчук. – К.: ТОВ Новий друк, 2006. – 208 с.

293. **Національний** історико-архітектурний заповідник Кам'янець: [фотоальбом] / фото: Ю. Бусленко; авт. тексту О. Климчук. – К., 2000. – 128 с.: іл.

294. **Пам'ятки** архітектури та містобудування України: довід. Держ. реєстру нац. культ. надбання / за ред. А.П. Мардера та В. Вечерського. – К.: Техніка, 2000. – 664 с.: іл.

Із змісту: Хмельниц. обл. – С. 253-267; 246-272.

295. **500 чарівних** куточків України, які варто відвідати / уклад.: Т. Лагунова, Ю. Кашуба. – Х.: Книж. клуб, 2007. – 416 с.: іл.

Із змісту: Хмельниц. обл. – С. 341-362.

296. **Расщупкін О.І.** Кам'янець на Поділлі / О.І. Расщупкін, С.В. Трубчанинов; худож.: А. Затварницька, О. Комарова, Г.Якубовський. – Кам'янець-Поділ.: Оіюм, 2008. – 112 с.: іл.

297. **Расщупкін О.І.** Кам'янець-Подільський: ілюстр. нарис / О.І. Расщупкін. – 2-е вид. перероб. і доп. – Кам'янець-Поділ.: Оіюм, 2004. – 32 с.: іл.

298. **Трубчанінов С.В.** Місто-фортеця: ілюстр. нарис / С.В. Трубчанінов. – Кам'янець-Поділ.; Оіюм, 2004. – 12 с. – пол., рос.

299. **Трубчанінов С.В.** Нездоланні твердині Поділля: ілюстр. нарис / С.В. Трубчанінов, О.І. Расщупкін; фото: С. Боднар, В.Жигайло, П.Луданний. – Кам'янець-Поділ.: Оіюм, 2003. – 12 с. – пол.

300. **Україна-Польща:** спадщина століть: альбом. – Грані-Т, 2007. – 160 с.

Архітектурні пам'ятки обл. – 126-129, 130, 131, 134, 135, 137.

301. **Удовік С.** Західна Україна: путівник / С.Удовік. – К.: Ваклер, 2007. – 279 с.

Із змісту: об'єкти архітектури, історії, культури Хмельниц. обл. – С. 217-242.

302. **Хмельницька область:** іст. містами і селами обл. // Україна: путівник. – 2-е вид. / підгот. і упоряд.: О. Зінкевич, В. Гула. – К., 1995. – С. 379-390.

303. **Хмельниччина туристична:** комплект з 45 поштівок / авт. тексту, фото І. Байдак. – Хмельницький, [б. р.]

304. **Хорошевський А.Ю.** 100 знаменитих символів України / А.Ю. Хорошевський. – Х.: Фолио, 2008. – 512 с.

Із змісту: Кам'янець-Подільський – С. 51-54.

305. **Хотин. Жванець. Окопи. Кривче:** турист. путівник / авт.-упоряд. С. Трубчанінов; фото: О. Макарова, С. Трубчанінов. – Кам'янець-Поділ., 2006. – [8 с.]

Жванець – С. 13-14.

306. **Храми України:** альбом / вступ. ст., коментарі та упоряд. Л. Прибеги. – К.: Мистецтво, 2000. – 296 с.: іл.

Із змісту:

Церква св. Апостолів Петра і Павла у Кам'янці – С. 38;

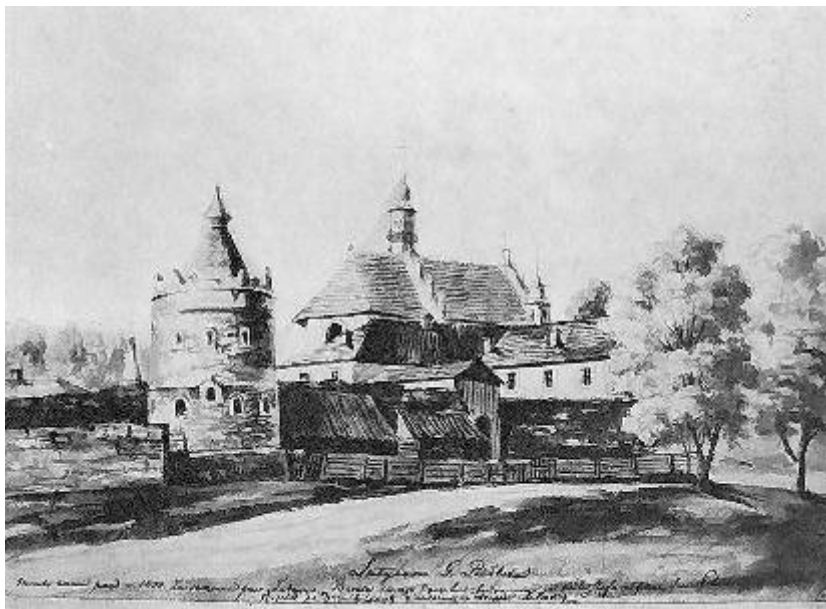
Хрестовоздвиженська церква у Кам'янці – С. 139.

307. **Хто є хто на Хмельниччині:** довід.-бібліогр. вид. / авт. ідеї та авт.-упоряд. В.В. Болгов. – К., 2004. – Вип. 2. – 158 с.: іл.

Із змісту: державний історико-культурний заповідник
“Межибіж” – С. 10-18;

Державний історико-культурний заповідник “Самчики”
– С. 11;

Національний історико-архітектурний заповідник
“Кам’янець” – С. 12, 13; 28-31.

*Летичівський замок, ХІХ ст.
Худ. Наполеон Орда*

Показчик авторів, редакторів, укладачів

А

Аванесова Л.Д. 163
Александрова Г. 212
Андріян О. 108
Андрушко І. 164
Анісімов О. 191
Антоненко П. 241
Атаманенко В. 254

Б

Бабієнко І. 213
Баженова С.Е. 82
Байдак І. 12, 32, 303
Балій Г. 214
Баньковський В. 103
Бейдик О.О. 13
Березіна І.В. 255
Берека В.Е. 215

Білей Н. 61
Білий М. 122
Білий О.П. 256
Білий П.А. 256
Блащук Д. 216

Болгов В.В. 307
Болтанюк П.А. 110
Бородюк Н. 33

Брязгунов Ю. 62

В

Василевський М. 34, 123,
124, 125, 152, 153, 154
Васильєв А. 64
Вечерський В. 85, 203, 280,
294

Винокур І.С. 175

Войт М. 35

Волошко Є. 217

Вонсович Г.Б. 198

Воробей П. 86, 242

Г

Гаврищук А.П. 199, 236

Гаца О.О. 291

Глушок О. 165

Горбик В. 36

Гординський В. 37, 65

Гордичук М. 98

Горохов П.І. 14

Грабовський А. 126

Гула В. 302

Гуменюк А. 243

Гурман А. 218

Гурський О. 200

Гуцал А.Ф. 110

Д

Данілов І. 111, 112, 127,
128, 129, 179, 188

Данкович А. 35

Джерджера В. 40

Дзюба С. 87

Дмитрук А. 66

Дудар Л. 39

Є

Єсюнін С. 22, 41, 45, 180,
182, 219, 220, 244, 257, 265,
266, 268, 270

Ж

Жукова О.В. 16

З

Завальнюк О. 56

Задорожнюк А. 201, 202

Занєвський В. 181

Захар'єв В.А. 15, 168, 267

Зінкевич О. 302

И

Иваненко А. 67

І

Ільчук С. 88

К

Карбовський О. 114

Кашуба Ю. 295

Киркевич В. 131

Ківільша Г.Б. 19, 57

Кіладзе В.І. 169

Кіпран М.Ф. 20

Климчук О. 292, 293

Кльош О. 283

Ковальчук С. 221

Козак І. 192, 245

Козоріз О. 70

Комарницький О. 56

Копилов А.О. 21

Копилов С. 201, 202

Кохановський О. 22

Крохмалюк В. 90

Крушинська О. 44, 222, 246

Куб'як Л. 24

Кузін В. 223

Кучерук М. 91

Кучма В. 286

Кушнір І. 224

Кушнір М. 23

Л

Лагунець А. 45, 182, 268,
269, 270

Лагунова Т. 295

Ларіонова Л. 271

Ласько К. 46, 225

Липа К. 170, 171

Лисиця Н. 47

Лисюк Ю. 55.

Литвиненко Л. 71

Логвин Г.Н. 189

Любінська А. 24

М

Мазурчак О. 92

Маланчук С.В. 116

Малаков Д. 281

Мальченко О.Е. 172

Мардер А.П. 294

Матросов А. 227

Матросов О. 226

Матусяк Т. 93

Медведчук Г.К. 189

Мельник В. 102

Міньков І. 25

Мішин В. 132

Мошак М. 55

Мунін Г.Б. 291

Н

Нагребецька І. 72, 155

Назаренко Є. 48, 183

Нестеренко А. 73

Нестеренко В. 133

Нестуля О.О. 118

Нечитайло П.І. 204

Низовский А.Ю. 115, 121,
207, 240, 263

О

Олійник Є. 262

Олійник І. 23, 54, 283

Олійник С. 261

Олійник Т. 228

Оникійчук В.В. 27

Онищук В. 272

Онищук О.Г. 205

П

Пажимський О. 28, 229,
258, 259, 273

Паламарчук К.Ю. 29

Пархомов С. 247
Пасова Т. 184
Петров М. 201, 202
Пламеницька Є. 119, 134
Пламеницька О. 58, 119,
134, 135, 173, 207, 230
Поворознюк К.В. 30
Погорілець О.Г. 189
Подільський Г. 231
Подольська Р. 49, 136
Подьяпольский В. 248
Полегенько А. 74
Полещенков А. 40
Поліщук П. 101
Поповець П. 232
Прибега Л. 284, 306
Пустиннікова І. 50, 185, 249
П'ятериков С. 137

Р

Расщупкин А. 288
Расщупкін О. 26, 289, 296,
297
Рибак І. 51
Рибій О.В. 260
Ричков П. 261, 262
Рідуш Б.Т. 15
Роглев Х.Й. 291
Романенко Е. 274
Романенко О. 275
Ростоцька Ю. 53

С

Садовська А. 174
Санчківський Ю.Й. 208
Сапожник О. 233
Сашко І. 211
Светлов М. 75
Семенова Н. 138
Сіцінський Є. 175, 176

Склярський О.Б. 238
Смаль О. 76
Сноз В. 250
Сокальський С. 81
Соловей В. 139
Станіславська Л. 97, 98
Старовина О. 251
Стопенчук С. 140
Стрельбіцька Н. І. 31, 209,
264
Струс О.О. 59
Стус Д. 77

Т

Толкачов Ю. 190
Трембіцький А. 176, 177,
186, 189, 239
Третяк Т. 194
Трубчанінов С. 17, 26, 117,
175, 288, 289, 296, 298, 299,
305

У

Угримов О. 276
Удовік С. 301
Урсу Н.О. 197, 210

Ф

Федоров О. 283
Фенцур В. 60, 83, 84, 100,
101, 102, 103, 120
Феодосьєв С. 277

Х

Халайцан В. 31
Харченко І. 234
Хорошевський А.Ю. 304

Ч

Чередник В. 141
Чернега М. 104, 142, 143,
144

Чечель Л. 187

Ш

Швець М. 196

Шевченко В. 145

Шпильова В. 78, 79, 105,
106, 146–151, 156–162, 235

Шпичко Н. 211

Штогрин А. 80

Шуханова Т. 138

Щ

Щегельська О. 54

Я

Якель Р. 107

Яницька Я. 253, 278

Яцемірська Н. 81

Показчик назв матеріалів

А

Альманах Хмельниччини
279

Аріанська вежа **11**

Б

Бум на річці Смотрич **63**

Д

29 зупинок від Хмільника
до Хмельницького **281**

Державний реєстр
національного культурного
надбання **38**

Дорогами Кам'янця **282**

Древній Сатанів **283**

Е

Експерсія до древнього
Кам'янця **55**

З

Замки східного Поділля **17**

Замки та фортеці **284**

Замки-фортеці Волині **166**

Замки-фортеці Поділля **109,**
167

Западная Україна **42**

І

Ізяслав **285, 286, 287**

Історичні місця **43**

К

Каменец на Подольє **288**

Каменец-Подольський **68**

Кам'янець-Подільський **290**

Кам'янець-Подільський
замок **113**

Кам'янецька фортеця **130**

Каталог історико-
археологічних пам'яток і

пам'ятних місць козацької
доби **18**

Квітка на камені **69**

Кошти приватних інвесторів
у "Кам'янець" **89**

Крепость в Каменце-
Подольском **115**

М

Меджибізький замок **193**

Місто-фортеця **117**

Н

Національний заповідник
"Кам'янець" **83**

Національний історико-
архітектурний заповідник
"Кам'янець" **84, 292, 293**

Нездоланні твердині
Поділля **26**

НІАЗ "Кам'янець" **94**

О

Обереги духовності **95**

Обери свої сім чудес
України **96**

П

Пам'ятки архітектури та
містобудування України
294

Печерні монастирі Поділля
206

Покровська церква-фортеця
XIV-XV ст., с. Сутківці
Ярмолинец, р-ну **237**

500 чарівних куточків
України, які варто відвідати
295

Про Державний історико-культурний заповідник “Межибіж” **5**
Про забезпечення підготовки і випуску багатотомного енциклопедичного видання “Звід пам’яток історії та культури України” **2**
Про занесення об’єктів культурної спадщини до Державного реєстру нерухомих пам’яток України **6**
Про занесення пам’яток історії, монументального мистецтва та археології національного значення до Державного реєстру нерухомих пам’яток України **7**
Про затвердження Генерального плану розвитку Державного історико-культурного заповідника “Межибіж” **10**
Про комплексну програму розвитку національного історико-архітектурного заповідника “Кам’янець” **4**
Про надання Кам’янець-Подільському державному історико-архітектурному заповіднику статусу національного **3**
Про охорону культурної спадщини **1**

Про схвалення Концепції Державної програми збереження замків на 2006-2011 роки **8**
Про схвалення Концепції Державної програми збереження та використання пам’яток сакральної архітектури на 2006-2011 роки **9**
Р
Рік замків та палаців Західної України **52**
С
Самчики **263**
Старому місту – нове обличчя **99**
Сутковецький замок **252**
У
Україна-Польща **300**
Ф
Фортеці Верхнього Побужжя **178**
Фортеця в Кам’янець-Подільському **121**
Фортеця у фортеці **195**
Х
Хмельницька область **302**
Хмельниччина туристична **303**
Хотин. Жванець. Окопи. Кривче **305**
Храми України **306**
Хто є хто на Хмельниччині **307**
Ц
Церква-фортеця в Сутківцях **240**

Географічний покажчик

А

Антоніни, Красилівський
р-н 39, 259, 264, 281

Б

Білогір. р-н 11, 44

В

Великий Жванчик,
Дунаєвец. р-н 269
Вільхівці, Новоушиц. р-н
232

Волинь 166

Волинська обл. 52

Г

Гвардійське, Хмельниц. р-н
34

Головчинці, Летичів. р-н
213, 218, 226, 227

Голозубинці, Дунаєвец. р-н
265, 270

Городоцький р-н 283

Гриців, Шепетів. р-н 20

Д

Деражнян. р-н 22, 257

Дунаєвец. р-н 27, 49, 168,
169, 267, 277

Ж

Жванець, Кам'янець-Поділ.
р-н 175, 184, 305

З

Закарпатська обл. 52

Західна Україна 52

Зіньків, Віньковец. р-н 14,
17, 175, 180, 280

І

Івано-Франківська обл. 52

Ізяслав 25, 40, 214, 219, 261,
262, 285, 286, 287

Ілляшівка,

Старокостянтинів. р-н 281

К

Кам'янець-Поділ. 3, 33, 55 –
162, 175, 187, 197, 200, 201,
202, 207, 230, 280, 282, 288,
289, 290, 296, 297, 304, 306,
307

Кам'янець-Поділ. р-н 19, 30,
49, 184, 206

Красилів. р-н 39

Кривче 305

Л

Летичів 197, 281

Летичів. р-н 226

М

Маліївці, Дунаєвец. р-н
205, 267, 272, 274, 277

Меджибіж 33, 39, 175,
187-196, 281, 307

Н

Новоселиця,

Старокостянтинів. р-н 281

Новоушиц. р-н 15, 35, 266

О

Окопи, Білогір. р-н 305

П

Париж 217

Панівці, Кам'янець-
Подільський р-н 175, 268

Пилява, Старосиняв. р-н
175, 281

Підлісний Мукарів,
Дунаєвец. р-н 222

Полонне 29, 163, 208

Полон. р-н 209, 260

Р

Рихта, Кам'янець-Поділ. р-н

45, 164, 175

С

Самчики,

Старокостянтинів. р-н 31,

263, 275, 276, 278, 281, 307

Сатанів, Городоц. р-н 23,

33, 47, 54, 170, 175, 185, 198,

199, 200, 215, 224, 228, 234,

283

Славута 212, 217, 220, 233

Старокостянтинів 28, 172,

182, 183, 197, 281

Старокостянтинівський

р-н 31

Сутківці, Ярмолинец. р-н

17, 165, 175, 236-253, 306

Т

Тихомель, Білогірський р-н

11, 41, 44

Х

Хмельницький 281

Хмельниц. р-н 53

Хмільник 281

Хотин 305

Ч

Чорний Острів,

Хмельницький р-н 53, 281

Чорнокозинці, Кам'янець-

Поділ. р-н 164, 175

Ш

Шанхай 156, 161

Шарівка, Ярмолинец. р-н

230

Я

Ямпіль, Білогір. р-н 46

Ярмолинці 175

Зміст

Передмова	3
Офіційні матеріали	4
Загальні матеріали	5
м. Кам'янець-Подільський	11
<i>Загальні матеріали</i>	11
<i>Національний історико-архітектурний</i> <i>заповідник “Кам'янець”</i>	13
<i>Кам'янець-Подільська фортеця</i>	15
<i>Кам'янець крізь призму фестивалів, кіно</i>	19
Фортифікаційні споруди	20
<i>Державний історико-архітектурний заповідник</i> <i>“Межибіж”</i>	23
Сакральна архітектура	24
<i>Сутковецька церква-фортеця</i>	28
Маєткова архітектура	29
Довідкові видання. Фотоальбоми. Путівники	32
Показчик авторів, редакторів, укладачів	36
Показчик назв матеріалів	40
Географічний показчик	42

Для нотаток

Для нотаток

Для нотаток

Рекомендаційне видання

Рекреаційні історико-архітектурні ресурси Хмельниччини

Рекомендаційний бібліографічний покажчик
Вип. 2.

Відповідальна за випуск: *Синиця Н.М.*

Укладач: *Мельник В.О.*

Редагування та дизайн обкладинки: *Синиця О.В.*

Комп'ютерний набір, опрацювання:
Дорош В.Ю., Миколайчук В.М.

Підписано до друку 11. 2010 р. Формат 60x84/16
Папір цифровий. Гарнітура Times New Roman.
Наклад 100 пр.

Віддруковано з готового оригінал-макета ФОП Заколотним М.І.
м. Хмельницький, вул. Соборна, 55. Тел. (0382)777-717
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3770 від 28.01.2010